

ADVIES

**Ontwerpbesluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering
betreffende de toekenning van premies voor de uitvoering van
bodemonderzoeken en behandelingswerken van
weesverontreiniging**

19 september 2013

Aanvrager	Minister Evelyne Huytebroeck
Aanvraag ontvangen op	23/07/2013
Aanvraag behandeld door	Commissie Leefmilieu
Aanvraag behandeld op	28/08/2013
Advies uitgebracht door de plenaire zitting van	19/09/2013

Inleiding

De ordonnantie van 5 maart 2009 betreffende het beheer en de sanering van verontreinigde bodems voorziet met name :

- de invoering van een financieringsmechanisme door de toekenning van premies voor de uitvoering van onderzoeken en werken ter behandeling van een verontreiniging ;
- de opstelling, om de drie jaar, door Leefmilieu Brussel van een verslag betreffende de toepassing van deze ordonnantie.

Het verslag voor de eerste drie jaar van de toepassing van de ordonnantie wijst op de vooruitgang die deze ordonnantie op het vlak van de informatie en de invoering van een rechtszekerheid heeft geboekt. Ook maakt dit verslag gewag van bepaalde zwakheden en formuleert het aanbevelingen. Leefmilieu Brussel benadrukt in dit verband dat :

1. de last en de verplichtingen die de titularissen van een verplichting tot saneren ondervinden soms zwaar zijn en dat de vereiste kostprijs en tijd om aan de verplichtingen te voldoen relatief aanzienlijk zijn ;
2. het totaal aantal behandelde terreinen gering blijft ;
3. een globale benadering wat betreft de verontreinigingen van grote omvang ontbreekt ;
4. financiële instrumenten voor de werkzaamheden inzake de behandeling van gevallen van « weesverontreiniging » ontbreken¹.

Om aan deze opmerkingen tegemoet te komen, is voorzien om vóór het einde van 2013 enerzijds tot de wijziging van de ordonnantie en van bepaalde besluiten over te gaan en om anderzijds nieuwe teksten aan te nemen.

Zo gaat dit ontwerpbesluit over tot de wijziging van het bestaande stelsel van premies teneinde de titularissen van een verplichting die niet aansprakelijk kunnen worden gesteld voor een bodemverontreiniging op een bredere en meer aanzienlijke wijze financieel te ondersteunen. Een besluit van 20 september 2007 voorzag immers al premies voor de uitvoering van bodemonderzoeken (in het kader van de oude ordonnantie van 13 mei 2004 betreffende het beheer van verontreinigde bodems). Deze voorziening moet echter worden aangevuld om financiële steun te voorzien tijdens alle fasen (onderzoeken en werken) die uit de verplichtingen inzake verontreinigde bodems voortvloeien.

Advies

1. Algemene beschouwingen

1.1 Doelstelling

De Raad staat positief tegenover het feit dat men de titularissen van verplichtingen die niet aansprakelijk kunnen worden gesteld voor een bodemverontreiniging op een bredere wijze wil ondersteunen.

De Raad verzoekt de Regering om een beraadslaging te voeren om de haalbaarheid te evalueren van een automatische tussenkomst van de openbare sector die alle saneringskosten van weesverontreinigingen zou dekken.

¹ Verontreiniging waarvoor de persoon die de werken dient uit te voeren, niet aansprakelijk kan worden gesteld.

1.2 Begroting en financiering

De Raad heeft vragen bij het financieringsmechanisme van dit premiestelsel en meer bepaald bij het structureel karakter ervan.

Tevens heeft **de Raad** vragen bij de begroting die is voorzien om deze uitbreiding van het premiestelsel « bodemverontreinigingen » te financieren. Hij neemt er akte van dat er is voorzien om de huidige begroting te verdubbelen. Hij vreest echter dat deze argumentatie ontoereikend zal zijn, enerzijds omdat de huidige premies enkel onderzoeken en geen enkele maatregel inzake risicobeheer of sanering dekten, en anderzijds in zoverre de saneringswerken grote kosten met zich kunnen meebrengen. Welnu, het geval van de energiepremies heeft aangetoond dat het mogelijk is dat de toekenning van premies in de loop van het jaar wordt opgeschort, omdat de begroting wordt overschreden. Er is dus een niet te verwaarlozen risico dat de begroting te vroeg in het jaar zou zijn uitgeput.

Bijgevolg vraagt **de Raad** om een mechanisme in te stellen dat het toelaat om alle premie-aanvragen te behandelen, ook al wordt de begroting overschreden.

1.3 Plafonds

De Raad neemt er akte van dat men door plafonds vast te stellen zoveel mogelijk actoren wil laten genieten van deze premies, door te voorkomen dat de volledige gewestelijke begroting die voor dit premiestelsel wordt bestemd uitsluitend aan enkele zeer grote projecten wordt besteed.

Niettemin vindt **de Raad** de vaststelling van plafonds in bruto cijfers, zoals het voorontwerp van besluit dit momenteel voorziet, te strikt. Dit zou tot gevolg kunnen hebben dat de acties die worden ondernomen zich zouden beperken tot maatregelen inzake risicobeheer, eerder dan de eigenaars van terreinen ertoe aan te zetten om saneringswerken van grote omvang uit te voeren. Deze werken zijn vaak duurder, maar gunstiger vanuit de invalshoek van duurzame ontwikkeling. Bovendien zullen de maatregelen inzake risicobeheer waarschijnlijk meerdere malen op hetzelfde terrein moeten worden genomen, terwijl een sanering definitief is wanneer er geen enkele andere ongecontroleerde verontreinigende activiteit op het terrein wordt verricht.

Eenzijds stelt **de Raad** een hoger subsidiepercentage voor saneringswerken dan voor maatregelen inzake risicobeheer voor. Anderzijds stelt hij voor om het onderscheid tussen het stelsel van natuurlijke personen en rechtspersonen te handhaven, maar om terzelfder tijd een mechanisme te ontwikkelen voor het toekennen van subsidies die rekening houden met de omvang van de te behandelen terreinen en met het schaalvoordeel, met bijvoorbeeld degressieve subsidies per m². Rekening houdend met het feit dat de aard van de werken de kostprijs ervan ook in grote mate beïnvloedt, stelt **de Raad** tot slot voor om verschillende roosters in functie van de aard van de saneringswerken op te maken.

1.4 Modaliteit voor de aanvraag en toekenning van de premie

De Raad staat positief tegenover het feit dat elke aanvraag van een premie langs de elektronische weg kan worden ingediend, en dat Leefmilieu Brussel elke beslissing tot weigering van een premie moet rechtvaardigen.

1.5 Onderzoek

De Raad neemt er akte van dat heel wat personen geen beroep doen op het premiestelsel dat momenteel van kracht is. Hij vindt deze wijziging van het premiestelsel « bodemverontreinigingen » een geschikt moment om een onderzoek te verrichten naar de redenen waarom hiervan zo weinig gebruik wordt gemaakt.

1.6 Terugbetaling

De Raad steunt het feit dat Leefmilieu Brussel kan overgaan tot controles wat betreft de echtheid van de informatie die door de aanvragers wordt verstrekt, en dat de terugbetaling van de premie kan worden gevorderd indien er foutieve of onvolledige informatie wordt overgemaakt.

Niettemin dringt **de Raad** erop aan om een redelijke termijn vast te stellen, binnen dewelke het Bestuur tot deze controles kan overgaan. Dit om diegenen die een premie hebben verkregen rechtszekerheid en boekhoudkundige voorzienbaarheid te bieden.

1.7 Historische verontreiniging

De Raad vraagt zich af of het mogelijk zou zijn om de toekenning van premies voor bepaalde historische verontreinigingen toe te staan. Men zal deze historische verontreinigingen duidelijk moeten definiëren, indien de sanering van een dergelijke verontreiniging door een premiestelsel zou moeten worden gedekt.

*
* *